

STEM IN DE STAD HAARLEM, vh Sociaal Basis Pastoraat

Meditatie tijdens het middaggebed voor Stad en Wereld d.d. 3-4-1995

door Jurjen Beumer

Lazarus, kom naar buiten! (Joh 11:43)

Overal en altijd grijpt de dood grijpgraag om zich heen. Met z'n lange tentakels kan hij overal bijkomen. Niets en niemand kan hem ontlopen. Ach nee, niet als je jong bent (ik weet dat nog van mezelf): de dood is dan iets voor later, veel later. Ik verdubbelde dan mijn leeftijd, en op die manier bleef je de dood een stapje voor, dacht je: $20 \times 2 = 40$ (niks aan de hand), 30 jaar keer 2 = zestig (ach, de meesten worden zestig) en nu ben ik 47: $47 \times 2 = 94$, nee dat haal ik niet, denk ik. Op kousevoeten kruipt de dood naderbij, in ieders mensenleven.

Maar, je kunt op veel manieren dood zijn en gaan. Allereerst de **fysieke/biologische** dood. Iedereen gaat dood. Ik bedoel dit niet als een banale constatering, maar veel dieper, in het feit dat we allemaal zullen sterven zou een diepe menselijke solidariteit kunnen liggen, een soort democratie ook, in de dood zijn wij allen gelijk.

Dan is er de **psychische** dood. Je leeft wel, maar je voelt je zo geïsoleerd, zo eenzaam, het is allemaal zo uitzichtloos dat je liever dood zou willen zijn. Met nogal wat mensen praat ik over deze vorm van dood zijn, een vorm van dood tijdens het leven. Verdoofd, uitgeblust, de ander is zó ver weg. De sporen ervan zitten diep, de troost/de Trooster laat zo lang op zich wachten, zo lang ...

Als derde (we moeten kort zijn) zou ik willen noemen de **sociale** dood. Dat is een soort georganiseerde dood, mensen die monddood gemaakt worden, mensen die onder de bestaansgrens worden gedrukt. Denkt u aan het project de 'arme kant van Nederland' en bij ons hier aan de werkgroep ITA. Als je arm bent, ja, arm in deze rijke wereld, en je kunt geen krant meer kopen, de tv niet meer laten repareren, geen kadoetje meer voor een verjaardag kopen, ja, dan ben je een stukje dood (gemaakt).

Het evangelie is er zeer resoluut in, het verhaal van de opwekking van Lazarus is er heel duidelijk in; wie nl de dood in al deze drie gedaantes het laatste woord geeft die is pas echt dood. Wie gelóóft in de dood, in de doodsmachine van Auschwitz, in de gruwelen van Burundi, wie gelóóft in de doodoener dat er altijd wel armoe zal zijn, wie gelooft in de doodsangsten die velen in een radicale vertwijfeling brengen ('was ik maar dood'), wie daarin gelóóft, die is pas echt dood (het is de tweede dood). Want dan krijgt Hitler toch nog gelijk, dan is elke hulp aan suïcidale mensen bij voorbaat opgegeven.

Lazarus, kom naar buiten! Het wordt gezegd ook tegen ons hier en nu. Kom naar buiten, sluit je niet op in de dodelijke tred van geld, aanzien en macht. Kijk eens hoe je vastgebonden zit, allemaal doeken die je handen en voeten op de plaats houden en je creativiteit smoren. Durf je niet? Wacht dan nog een paar weken, want dan is het Pasen. Degene die vandaag tegen Lazarus en jou zei 'maak hem/haar los' (vs 44) wordt dan zelf losgemaakt, met als inzet de menselijke vrijheid. Deze Mensenzoon heeft het gewaagd, een leven voorbij de dood voor onze vrijheid onder de hemel van God heerlijkheid. 'Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft ...'